

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ K.**, bývajúcej v P., **2/ I.**, bývajúceho v P., oboch zastúpených JUDr. M., advokátkou so sídlom v P., proti odporcovi **T.**, a.s., so sídlom v P., IČO: X., **o zaplatenie odmeny**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 12 C 91/2007, o dovolaní navrhovateľov 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15. januára 2009 sp. zn. 7 Co 100/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Poprad rozsudkom zo 17. marca 2008 č.k. 12 C 91/2007-339 zamietol návrh, ktorý sa navrhovatelia domáhali vyplatenia odmeny vo výške trojmesačného priemerného zárobku pri odchode do predčasného dôchodku podľa Kolektívnej zmluvy na rok 2006. Rozhodnutie odôvodnil tým, že Kolektívna zmluva platná v roku 2006 neupravovala nároky zamestnancov odchádzajúcich do predčasného starobného dôchodku na výplatu odmeny nad rámec zákonnej úpravy.

Krajský súd v Prešove na odvolanie navrhovateľov rozsudkom z 15. januára 2009, sp. zn. 7 Co 100/2008 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Stotožnil sa s právnymi závermi prvostupňového súdu a poukázal aj na § 76 ods. 1, 6 Zákonníka práce, ktorý taktiež v čase skončenia pracovného pomeru navrhovateľov neupravoval možnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi odstupné pri prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na predčasný starobný dôchodok.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali navrhovatelia dovolanie, v ktorom namietali, že im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odvolaciemu súdu vytkli, že rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania napriek ich vyjadreniu, že nesúhlasia s rozhodnutím bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Ak by bolo pojednávanie nariadené, mali by možnosť predložiť ďalšie dôkazy, ktoré v čase prvostupňového rozhodovania nemali k dispozícii a mohli tiež navrhnúť, aby odvolací súd pripustil dovolanie podľa § 238 ods. 3 O.s.p. Vzhľadom na uvedené žiadali dovolaním zrušiť rozsudky súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa ďalšie konanie.

Odporca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátkou, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolaním navrhovateľov nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie navrhovateľov nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p. ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný, preto ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie neprípustné. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá samo tvrdenie účastníka o existencii niektorej z uvedených procesných väd, ale zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolatelia nenamietali a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

Navrhovatelia v dovolaní odvolaciemu súdu vytýkajú, že rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania napriek tomu, že súdu prvého stupňa oznámili, že nesúhlasia s rozhodnutím bez nariadenia odvolacieho pojednávania a týmto nesprávnym postupom súdu im bola odňatá možnosť pred ním konať. Pod odňatím možnosťou pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Zo spisu vyplýva, že súd prvého stupňa vyzval 16. mája 2008 právnu zástupkyňu navrhovateľov, aby sa vyjadrila, či súhlasí s prejednaním veci bez nariadenia odvolacieho

pojednávania. Podaním z 28. mája 2008 doručený okresnému súdu v ten istý deň (č.l. 353 spisu) právna zástupkyňa navrhovateľov oznámila, že s rozhodnutím súdu bez nariadenia pojednávania nesúhlasia. Odvolací súd vec prejednal a rozhodol 15. januára 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania. V dovolacom konaní bolo potrebné posúdiť, či tým nedošlo k odňatiu možnosti navrhovateľov konať pred odvolacím súdom.

V čase, keď súd prvého stupňa zisťoval, či navrhovatelia súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, bol účinný Občiansky súdny poriadok v znení do nadobudnutia účinnosti zákona č. 384/2008 Z.z. Podľa Občianskeho súdneho poriadku v tomto znení platilo, že na prejednanie odvolania nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie (§ 214 ods. 1). Pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať (o. i.) vtedy, ak účastníci konania súhlasia s tým, aby bol vo veci vydaný rozsudok bez nariadenia pojednávania, a nie je to v rozpore s dôležitým verejným záujmom; to neplatí, ak odvolací súd opakuje alebo dopĺňa dokazovanie alebo súd prvého stupňa rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a (viď bližšie § 214 ods. 3).

Dňom 15. októbra 2008 nadobudol účinnosť zákon č. 384/2008 Z.z., ktorý novelizoval Občiansky súdny poriadok, a to aj jeho ustanovenie § 214. V dôvodovej správe k tejto novele je uvedené, že Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžadujú, aby sa na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonalo vždy verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní, odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

V zmysle § 372p O.s.p. sa na konania začaté pred 15. októbrom 2008 použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak. Keďže „ďalej“ nie je o možnosti odvolacieho súdu aplikovať ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008 aj na

konania začaté do tohto dňa „ustanovené inak“, Krajský súd v Prešove postupoval správne, keď v danom prípade aplikoval ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p v znení po 15. októbri 2008.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie súdom prvého stupňa za správne; v dôsledku toho dospel k záveru, že sú dané zákonné dôvody pre potvrdenie odvolaním napadnutého rozsudku (§ 219 O.s.p.). V preskúmvanej veci: a/ nebolo potrebné dokazovanie zopakovať ani doplniť, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania a c/ obsah spisu nesvedčí o tom, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej 15. januára 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008). Postup odvolacieho súdu nemal za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolatelia naznačujú, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci ale súd neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 43/2003). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nie je však procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. I keby tvrdenia dovolateľov o nesprávnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom boli prípadne opodstatnené, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania navrhovateľov nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ich dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní neboli navrhovatelia úspešní. Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal procesne úspešnému odporcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. septembra 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková